

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/363678

Uw kenmerk
2024Z18438

Bijlage(n)
1

Datum 16 december 2024
Betreft Beantwoording Kamervragen over de faillissementen
van steeds meer koplopers in onze circulaire economie
en Kamervragen over het artikel 'Minder (gerecycled)
plastic geproduceerd, zorgen over duurzaamheid'

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u, mede namens de minister van Economische Zaken en de minister van Klimaat en Groene Groei, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld op 14 november 2024 door de leden Sneller, Bamenga, Rooderkerk (allen D66) en Gabriëls (GroenLinks-PvdA) over de faillissementen van plasticrecyclers (2024Z18438) en vragen gesteld op 22 november 2024 door het lid Buijsse (VVD) over het artikel 'Minder (gerecycled) plastic geproduceerd, zorgen over duurzaamheid' (2024Z19188).

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

C.A. Jansen

Antwoorden van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op vragen van de leden Sneller, Bamenga, Rooderkerk (allen D66) en Gabriëls (GroenLinks-PvdA) over de faillissementen van plasticrecyclers 2024Z18438

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/363678

Vraag 1

Wat heeft u concreet gedaan toen Umincorp failliet ging? 1)

Vraag 2

Wat heeft u concreet gedaan toen TRH failliet ging? 2)

Vraag 3

Wat heeft u concreet gedaan toen Ioniqa failliet ging? 3)

Vraag 4

Wat heeft u concreet gedaan toen Ecocircle failliet ging? 4)

Vraag 5

Wat heeft u concreet gedaan toen u hoorde dat Vinylrecycling in de problemen zit? 5)

Vraag 6

Wat kunt u nog doen voor Vinylrecycling, dat aanstaande dinsdag faillissement zal aanvragen? 6)

Vraag 7

Wat kunt u nog doen voor Healix, dat de productie onlangs heeft stilgelegd? 7)

Vraag 8

Welke signalen heeft u dat andere bedrijven, die in het hart van de circulaire economie actief zijn, in de financiële problemen zitten? Kunt u toelichten wat u hier concreet aan gedaan geeft?

Vraag 9

Wat is uw analyse van de oorzaken waarom deze bedrijven in de problemen zitten? Ziet u hier een gemeenschappelijke reden voor?

Antwoord vraag 1 tot en met vraag 9

Innovatieve circulaire bedrijven hebben we hard nodig voor een klimaatneutrale en circulaire economie en onze toekomstige grondstofvoorziening. De huidige moeilijke situatie van de genoemde en andere circulaire bedrijven is dan ook een reden tot zorg. Het kabinet kan niet ingaan op individuele casus, maar wel bevestigen dat het ministerie van KGG contact heeft gehad met een aantal plasticrecyclingbedrijven om mogelijkheden voor ondersteuning te bekijken.

De oorzaken van faillissement verschillen per bedrijf. Er is echter wel een aantal hoofdlijnen aan te wijzen, zoals de concurrentie van recycklaat met goedkoop, nieuw (virgin) plastic uit de VS en Azië. Afnemers lijken prijsvoordelen hoger te waarderen dan duurzaamheidsvoordelen. Anders gezegd, er bestaat bij producenten van consumentenproducten op dit moment nog onvoldoende bereidheid om de meerprijs van duurzamer gerecycled plastic te betalen. Daarnaast is de markt nog onvolgroeid met grote fluctuaties, krappe marges en beschikt zij nog niet over decennialange op kostprijs geoptimaliseerde productieprocessen. Met name jonge recyclingbedrijven blijken hier kwetsbaar te zijn. Ook bestaat er onzekerheid bij bedrijven over hoe de Europese regelgeving

er precies komt uit te zien: veel relevante wetgeving is nog in ontwikkeling of moet nog ingaan.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Dit speelt niet alleen in Nederland, maar is ook een Europees probleem. We zien in bredere zin dat de concurrentiepositie van de Nederlandse en Europese industrie onder druk staat. In Nederland staat de concurrentiepositie nog verder onder druk door dure energie en problemen met aansluitingen op het elektriciteitsnet.

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/363678

We kunnen deze bedrijven waar mogelijk steunen in hun onderzoek en ontwikkeling met regelingen als DEI+ en VEKI. Juist in de fase na de ontwikkeling, bij het betreden van de markt, zijn de mogelijkheden voor de overheid om te interveniëren bij individuele bedrijven beperkt.

Vraag 10

Deelt u het beeld dat we 'weer een markt cadeau geven aan China'? 8)

Antwoord vraag 10

Nee, dit beeld deel ik niet.

Vraag 11

Wat is de 'true price' van zogenaamde 'virgin plastics'? Is de true price van virgin plastics hoger dan de true price van gerecyclede plastics?

Antwoord vraag 11

'True price' verwijst naar de echte prijs van een product, die we zouden moeten betalen als we ook de verborgen kosten van schade aan milieu, dier en mens meenemen. De echte prijs van de meeste producten is hoger dan wat je er in de winkel voor betaalt.¹ Het kabinet heeft de true price van nieuw fossiel plastic niet laten berekenen. In het algemeen kan gesteld worden dat de milieufdruk van virgin plastic hoger is dan die van recycled plastic. Daarbij wordt bij de productie van een kilogram recycled plastic gemiddeld 3,2 kg minder CO₂ uitgestoten in de gehele keten ten opzichte van de productie van een kilogram virgin plastic.²

Vraag 12

Wat zijn volgens u de onderliggende oorzaken van de lage prijs van Chinees plastic dat de Europese markt op dit moment overspoelt? 9)

Antwoord vraag 12

De onderliggende oorzaken zijn onder andere de relatief hoge energie- en grondstofprijzen in Europa (en in Nederland in het bijzonder). Ook is er sprake van een mondiaal productieoverschot van een aantal veelvoorkomende typen plastic.

Nederland hecht veel waarde aan een mondiaal gelijk speelveld waarop eerlijke concurrentie kan plaatsvinden. De EU heeft verschillende instrumenten om praktijken van derde landen die de markt verstoren te adresseren. Als er sprake is van dumping of marktverstoring door subsidiëring van geïmporteerde goederen kan de EU op basis van een onderzoek anti-dumping- of anti-subsidiemaatregelen nemen. Dit zijn maatregelen om ernstige schade aan de EU-industrie te voorkomen en een gelijk speelveld te herstellen. Daarbij geldt wel dat de EU telkens een zorgvuldige afweging dient te maken tussen de belangen van onder

¹ Bron: www.milieucentraal.nl

² <https://ce.nl/publicaties/een-nationale-belasting-op-primair-fossiel-plastic/>

andere EU-producenten, industriële gebruikers en consumenten. Op het gebied van plastic heeft de Commissie eerder dit jaar reeds antidumpingheffingen ingevoerd voor polyetheentereftalaat (PET) uit China. Sinds 2000 gelden al antisubsidiemaatregelen op PET uit India. Daarnaast gelden sinds 12 juli 2024 voorlopige antidumpingmaatregelen op polyvinylchloride (PVC) uit Egypte en de VS.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/363678

Vraag 13

Kunt u inzicht geven in de publieke middelen die besteed zijn om het succes van plasticrecyclingbedrijven mogelijk te maken?

Antwoord vraag 13

Net zoals alle bedrijven kunnen deze ondernemingen aanspraak maken op ondersteuning vanuit de overheid voor innovatie en ontwikkeling. Te denken valt aan de DEI+ en VEKI subsidieregelingen en de financiering van Invest-NL en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's). In bijvoorbeeld de DEI+ regeling is afgelopen 10 jaar 17 procent van de € 540 miljoen besteed aan innovatieprojecten in de plastic recycling.³ Ik kan op dit moment niet aangeven wat de bedragen zijn voor het totaal van alle publieke middelen die bij de sector zijn terechtgekomen.

Bij toekenning van innovatiemiddelen wordt altijd ingecalculeerd dat een innovatie risicovol is en ondanks overheidssteun soms niet tot wasdom komt. Ondersteuning voor de laatste fase bij markttoetreding is vanuit publieke middelen uiterst lastig omdat ervan uitgegaan wordt dat de markt dit moet oppakken.

Het is de structurele business case van de plasticrecyclingindustrie die versterkt dient te worden. Eénmalige financiële ondersteuning van een bedrijf, zoals een investeringssubsidie of een garantstelling, kan het probleem van de slechte financiële situatie van de markt niet oplossen. Hiervoor is een gezamenlijke inspanning van financiers van recyclingbedrijven, afnemers van recycelaat, producenten van plastic producten en de overheid vereist. In dat kader werkt het kabinet aan een samenhangend pakket van normeren, beprijzen en subsidiëren om de vraag naar circulair plastic te stimuleren.

Vraag 14

Wat bent u concreet van plan om te zorgen dat niet nog meer bedrijven die onze circulaire economie van de toekomst moeten dragen failliet gaan, aangezien de passieve houding van het kabinet uit het antwoord op vraag 17 duidelijk onvoldoende is, gegeven de vele faillissementen? 10)

Antwoord vraag 14

Het kabinet vindt het van groot belang dat de recycelaatmarkt wordt versterkt en de plasticketen circulair wordt gemaakt. Het stimuleren van een markt voor circulair plastic is belangrijk voor het realiseren van de grondstoffentransitie, het behalen van de klimaatdoelen en het behoud van een sterke chemie- en recyclingsector. Daarom zet het kabinet in op een combinatie van normeren, stimuleren en beprijzen. Als onderdeel van het bredere pakket is dit kabinet van plan om per 2028 een heffing op plastic in te voeren (beprijzen). In najaar 2024 wordt in kaart gebracht hoe de heffing kan worden vormgegeven, wat mogelijke alternatieven zijn en wat de beleidseffecten zijn. Ook werkt het kabinet aan het vormgeven van een circulaireplasticnorm waarbij in Nederland vanaf 2027 bij het

³ [10 jaar DEI+: Honderden innovaties voor de toekomst \(rvo.nl\)](#)

maken van plastic verplicht een percentage plastic recycklaat en duurzame biograndstoffen worden toegepast. Tot slot stelt het kabinet in totaal € 267 miljoen aan subsidies beschikbaar om bedrijven bij te staan in de transitie naar een circulaire plastic keten (stimuleren). Bij de Voorjaarsnota van 2025 zullen de effecten van de circulaire plastic norm en de plastic heffing integraal worden gewogen en zullen tot die tijd geen onomkeerbare besluiten worden genomen. Ook op Europees niveau zet het kabinet zich in om de recycklaatmarkt en de circulaire plastic keten te verbeteren. Nederland heeft in het kader van de wetsvoorstellen uit het EU Actieplan Circulaire Economie steeds actief gepleit voor ambitieuze doelstellingen voor het verplicht toepassen van recycklaat en ook richting de huidige Commissie zal Nederland deze boodschap blijven uitdragen, om de vraag naar recycklaat te versterken, hoogwaardige recycling te stimuleren, CO₂-emissies te reduceren en de afhankelijkheid van derde landen te verminderen.

Toepassing van recycklaat is een belangrijk aspect in veel van de voorstellen die de afgelopen periode zijn verschenen, bijvoorbeeld de Verpakkingenverordening en Verordening circulaire voertuigen. Tegelijkertijd had Nederland op sommige punten graag hogere percentages willen zien. Zo wilde Nederland tijdens de onderhandelingen over de Europese Verpakkingenverordening de door de Europese Commissie voorgestelde doelstellingen voor het verplicht toepassen van recycklaat in plastic verpakkingen verhogen. Daar bleek uiteindelijk echter onvoldoende steun voor bij andere lidstaten. Nederland heeft daarnaast in beide wetgevingstrajecten gepleit voor het toepassen van biogebaseerd plastic, om versneld fossiele grondstoffen te vervangen door duurzame hernieuwbare grondstoffen.

Het kabinet zal ook bij toekomstige onderhandelingen over Europese productregelgeving blijven pleiten voor ambitieuze normen voor de toepassing van recycklaat en voor biogebaseerde plastics. De onderhandelingen over de Verordening circulaire voertuigen zijn nog gaande en naar alle waarschijnlijkheid zal ook een verplichte doelstelling voor plastic recycklaat worden opgenomen.

[1] Change, 24 januari 2024, (<https://www.change.inc/circulaire-economie/drama-voor-nederlandse-plasticrecycling-umincorp-failliet-en-andere-bedrijven-in-nood-40746>)

[2] Recyclingmagazine, 23 juli 2024, (<https://www.recyclingmagazine.nl/materialen/plastic-recycling/goedkoop-chinees-plastic-nekt-plasticrecycler-trh/53892/>)

[3] Duurzaam ondernemen, 16 oktober 2024, (<https://www.duurzaam-ondernemen.nl/circulair-plasticbedrijf-en-nationaal-icoon-ioniqa-failliet/>)

[4] Afvalonline, (<https://afvalonline.nl/bericht/41309/plasticrecycler-ecocircle-valt-om>)

[5] Change, 15 maart 2024, (<https://www.change.inc/circulaire-economie/wordt-vinylrecycling-volgende-onnodige-slachtoffer-van-falend-nederlands-beleid-40868>)

[6] NRC, 13 november 2024, (<https://www.nrc.nl/nieuws/2024/11/13/economieblog-13-november-2-a4872876>)

[7] FD, 7 november 2024, (<https://fd.nl/bedrijfsleven/1536369/nog-eeen-plasticrecycler-in-de-problemen-healix-legt-productie-stil>)

[8] Telegraaf, 11 november 2024,
(<https://www.telegraaf.nl/financieel/1648053433/recyclingbedrijven-vallen-bij-bosjes-om-door-aziatische-prijsvechters-we-geven-weer-een-markt-aan-china-cadeau>)

[9] FD, 19 augustus 2024, <https://fd.nl/ opinie/1527568/faillissement-recyclingbedrijven-is-politieke-keuze>

[10] Aangangsel Handelingen II, vergaderjaar 2024-2025, nr. 135,
<https://open.overheid.nl/documenten/dpc-152d998decf1d9544f1687c2086ce7c3e31439c0/pdf>)

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk

IENW/BSK-2024/363678

Antwoorden van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op vragen van het lid Buijsse (VVD) over het artikel 'Minder (gerecycled) plastic geproduceerd, zorgen over duurzaamheid' 2024Z19188

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/363678

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Minder (gerecycled) plastic geproduceerd, zorgen over duurzaamheid'? [1]

Antwoord vraag 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het gegeven dat de laatste maanden verschillende Nederlandse bedrijven die zich bezighouden met het circulair verwerken van plastics failliet zijn gegaan?

Vraag 3

Welke maatregelen kunt u nemen om te voorkomen dat er in de aankomende maanden nog meer bedrijven die zich bezighouden met het circulair verwerken van plastics failliet gaan? De branche pleit zelf voor onder andere een snellere vergunningverlening, hoe kijkt u hiernaar?

Antwoord vragen 2 en 3

Ik betreur het dat het afgelopen jaar een aantal plasticrecyclingbedrijven failliet is gegaan. Het kabinet vindt het van groot belang dat de recyclaatmarkt wordt versterkt en de plasticketen circulair wordt gemaakt. Het stimuleren van een markt voor circulair plastic is belangrijk voor het realiseren van de grondstoffentransitie, het behalen van de klimaatdoelen en het behoud van een sterke chemie- en recyclingsector. Daarom treft het kabinet een combinatie van normerende, stimulerende en beprijzende maatregelen. Als onderdeel van het bredere pakket is dit kabinet van plan om per 2028 een heffing op plastic in te voeren (beprijzen). In najaar 2024 wordt in kaart gebracht hoe de heffing kan worden vormgegeven, wat mogelijke alternatieven zijn en wat de beleidseffecten zijn. Ook werkt het kabinet aan het vormgeven van een circulaire plasticnorm waarbij in Nederland vanaf 2027 bij het maken van plastic verplicht een percentage plastic recycleert en duurzame biograndstoffen worden toegepast. Tot slot stelt het kabinet in totaal € 267 miljoen aan subsidies beschikbaar om bedrijven bij te staan in de transitie naar een circulaire plasticketen (stimuleren). Bij de Voorjaarsnota van 2025 zullen de effecten van de circulaire plasticnorm en de plastic heffing integraal worden gewogen en zullen tot die tijd geen onomkeerbare besluiten worden genomen.

Tot slot, verzoeken tot snellere vergunningverlening speelt met name bij het opstarten van nieuwe recyclingactiviteiten of het uitbreiden van bestaande recyclingactiviteiten. Het probleem op dit moment is met name dat de recyclaatmarkt niet goed functioneert en dat bestaande plasticrecyclers hun recyclaat niet goed kwijt kunnen. De verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening ligt bij het bevoegd gezag. Vaak heeft de betreffende gemeente of provincie deze taak bij de omgevingsdienst belegd. In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden om de vergunningverlening te versnellen met versnellingsopties.⁴

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/02/13/rapport-verkenning-versnellen-vergunningverlening>

Vraag 4

Op welke wijze heeft u over deze ontwikkelingen contact met de sector? Welke signalen krijgt u vanuit de bedrijven?

Antwoord vraag 4

De ministeries van IenW en KGG staan via regelmatige bilaterale gesprekken in contact met de sector. Ook hebben IenW en KGG begin dit jaar meerdere gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers en ondernemers uit de plasticrecyclingsector, InvestNL, brancheorganisatie Verpact en enkele brandowners, zoals Unilever en Coca-Cola. Hieruit kwam het volgende beeld naar voren: recyclers raken hun recycalaat slecht kwijt in de markt vanwege goedkoop recycalaat dat van buiten de EU wordt geïmporteerd en de lage prijs van nieuw (virgin) plastic. De hoeveelheid onverkochte voorraad recycalaat neemt toe. Vooral nieuwe innovatieve bedrijven en kleinere familiebedrijven die zogenaamd "hard plastic" recycelen hebben het zwaar.

Vraag 5

Hoe kijkt u aan tegen de rol van afvalverbrandingsinstallaties, inclusief de scheidings, bij het bevorderen en het in stand houden van bedrijven die zich bezighouden met het circulair verwerken van plastics?

Antwoord vraag 5

Het probleem van de slecht functionerende recycalaatmarkt wordt vooral veroorzaakt door goedkoop fossiel virgin plastic en goedkoop recycalaat van buiten de EU. Dit houdt geen verband met de rol van afvalverbrandingsinstallaties.

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de mogelijke bijdrage van de chemische industrie aan het circulair maken van plastics? Is er reeds voldoende capaciteit beschikbaar om de doelen te behalen?

Antwoord vraag 6

Als producent van plastics speelt de chemie een sleutelrol in de transitie naar circulaire en duurzame materialen. Om een circulaire plastic keten te bereiken is, naast mechanische recycling van afval, aanvulling nodig van nieuwe circulaire plastics. Er zijn drie mogelijke bronnen voor duurzame grondstoffen voor plastics: recycling, biograndstoffen en *carbon capture and utilisation* (CCU).

Plastic dat niet mechanisch recyclebaar is, of niet geschikt is voor hoogwaardige mechanische recycling, of vrijkomt als reststroom bij mechanische recycling, wordt nu nog vaak verbrand. Met chemische recycling kunnen die plastic afvalstromen alsnog verwerkt worden tot grondstoffen voor de productie van nieuw hoogwaardig plastic.

Naast mechanisch of chemisch gerecycled afval kunnen ook biograndstoffen worden ingezet voor productie van duurzaam plastic. Een mooi voorbeeld hiervan is Avantium, die recent een nieuwe fabriek voor bioplastics heeft geopend in Delfzijl. Tot slot kan CO₂ worden afgevangen en omgezet in grondstoffen die door de chemische industrie gebruikt kunnen worden voor nieuw plastic.

Op al deze vlakken zijn mooie initiatieven, maar er is veel meer capaciteit nodig voor een circulaire plastic keten. Er wordt gewerkt aan een visie en transitiepad voor de grondstoffentransitie in de chemie, die in kaart zullen brengen welke

opschaling nodig is.

Vraag 7

Heeft u een beeld van hoeveel recycalaat terug de plasticketen in gaat? Neemt dit toe of af? Welke ambitie stelt u hierbij?

Antwoord vraag 7

Op basis van recent onderzoek door Conversio, wordt bij de productie van nieuwe plastic producten 13 procent post-consumer recycalaat ingezet. Als ook het gerecyclede plasticafval dat bij productie ontstaat (pre-consumer) daarbij wordt opgeteld bedraagt het percentage 19 procent.⁵

Vraag 8

Deelt u de mening dat het vraagstuk rondom circulaire plastics dusdanig complex is dat dit onvoldoende tot uitwerking komt binnen het Nationaal Programma Circulaire Economie? Waarom wel of waarom niet?

Antwoord vraag 8

Het vraagstuk circulair plastic is complex. Er zijn zeer veel verschillende toepassingsgebieden van plastic en daarmee bestaat er ook een grote diversiteit aan plasticsoorten, additieven, et cetera. Vaak wordt plastic ook toepast in een product met ander plastic of andere materialen. Het Nationaal Programma Circulaire Economie focust daarom op een aantal productgroepen. Dit is niet voldoende om de transitie naar circulaire plastics te bereiken, maar zet eerste betekenisvolle stappen, die ambitieus maar haalbaar zijn met gegeven financiële middelen.

[1] NOS, 18 november 2024, Minder (gerecycled) plastic geproduceerd, zorgen over duurzaamheid

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/363678

⁵ "Substantiation of data for polymer production and processing in the Netherlands" – Conversio – april 2024